

Decàleg per al turisme responsable al Territori de Masies

La cooperativa Territori de Masies edita un decàleg per visitar de forma responsable una de les zones més desconegudes i verges del país| Una trentena d'establiments de restauració i agroturisme de la Catalunya interior reivindiquen l'equilibri entre l'explotació turística i la preservació del territori



Visitants del càmping rural Cal Paradís de Salo treballant a l'hort de la finca

«Estima'ns com som. A l'estiu seguem, a la tardor llaurem i sembrem. Tant els tractors com altres màquines van amb calma. Als camps hi ha la feina de tot un any, i no volem que ens la xafin. No són prats d'esbarjo ni aparcaments». Aquest és el redactat del punt número 8 del Decàleg per al turisme responsable que acaba d'editar la cooperativa Territori de Masies.

I el punt número 9, també fent-se ressò d'algunes queixes persistents de la gent que viu en el territori, complementa l'anterior: «Si visites els nostres boscos, que sigui amb respecte. Si estan vallats, solen ser pastures: recorda de tancar el vailet. No aparquis en llocs on el cotxe pugui fer nosa i deixa l'entorn com l'hagis trobat. Ah! I sobretot, a l'estiu no es fa foc».

El Decàleg per al turisme responsable neix en un context que Territori de Masies pretén fer valdre els socis de la cooperativa que es dediquen a la restauració i l'agroturisme. Però sense trencar l'equilibri que s'ha donat durant dècades entre la sostenibilitat dels negocis i del territori. Garantint la preservació del medi natural, però també de tota una manera de viure que ha donat un caràcter especial als municipis que s'agrupen entorn de Territori de Masies.



El Decàleg per al turisme responsable davant del restaurant i les cel·les del santuari del Miracle

I és que una trentena d'establiments del Baix Solsonès, però també alguns de la Segarra, l'Anoia i el Bages, treballen junts sota el paraigua de la marca «Tasta Territori» impulsat per Territori de Masies. Ho fan per difondre els valors i el llegat gastronòmic i cultura d'una de les zones més verges i desconegudes de la Catalunya interior.

«Som els grans desconeguts i això ens fa especials»

«Som els grans desconeguts i això ens fa especials», destaca Dolors Mas, de Cal Mas, casa rural originària del segle XVI-XVII de Sant Serni de Llanera, al municipi de Torà, i un dels 15 establiments de Territori de Masies que ofereixen aixopluc als visitants de la zona.

Des de Territori de Masies reivindiquen i expliquen com són, què fan i com volen ser aquest conjunt de pobles que tenen el Baix Solsonès com a epicentre d'aquest projecte cooperatiu que s'engresca i treballa per promoure, reivindicar i protegir les maneres de fer, els paisatges i la vida als pobles, de Llanera a la Molsosa, de Pinós a Riner, de Llobera a Pinell de Solsonès, Clariana de Cardener o Castelltallat. Topònims que no surten en les principals guies turístiques del país, però on qui hi ha anat, moltes vegades hi ha tornat, a la cerca d'una tranquil·litat cada vegada més difícil de trobar a una hora i mitja en cotxe de Barcelona.

"Som en un triangle enmig de rutes molt més concorregudes, de Barcelona, Manresa, Cardona, Solsona i Andorra, però fins i tot gent del mateix territori, de Manresa, no ens coneix", incideix Marc Rovira, del càmping rural Cal Paradís, de Saló. El fet que sigui un territori encara no prou

conegut ni gens massificat aporta tranquil·litat i autenticitat a una zona en la qual encara es manté la cerca d'un equilibri entre la sostenibilitat ambiental i la sostenibilitat econòmica, que arrela la gent al territori i en facilita la seva preservació. I és que no es tracta d'un parc natural, sinó del que ells mateixos defineixen com un "territori de masies". Un territori de pobles immersos en un paisatge conformat i modelat per l'acció humana, per la pagesia, durant segles. Tan genuí d'aquest territori de masies és el paisatge com el caràcter que li ha donat la seva gent al llarg de centúries.



El càmping Cal Paradís ofereix la possibilitat de cuidar al bestiar de l'explotació a les persones que s'hi allotgen

Gaudir del territori ahora que se'l respecta i se'l millora

I és en aquest context que neix el Decàleg per al turisme responsable. On es recomana al visitant que mengi productes del territori, conversin amb la seva gent, caminin per les rutes que parlen de la seva història o en descobreixin l'artesanaria. En definitiva, com recull l'últim punt del decàleg, gaudeixin del territori, ajudant a conservar-lo i millorar-lo. El decàleg, a la vegada, ajuda a divulgar el patrimoni pagès, el paisatge agroforestal i la cultura popular del territori com a valors intangibles de la seva gent.

Enmig del debat sobre la sostenibilitat entre l'explotació turística i la preservació del territori en diferents indrets de Catalunya, al Baix Solsonès es considera que encara es manté aquest equilibri. "Es tracta de no crear-te expectatives de creixement excessives, sinó al revés, de crear un model d'empresa adequat al model de demanda que hi ha i es vol", afirma Manel Casanovas,

que regenta el restaurant i les cel·les del santuari del Miracle, a Riner. Casanovas, que havia estat director de màrqueting de Turisme de Barcelona, es mostra convençut del valor que representa trobar-se en un territori prou desconegut i si bé proper, no ben comunicat del tot amb la metròpoli.

Casanovas també valora la importància estratègica de servir producte local als restaurants de la zona, en tant que "motor econòmic per altres sectors, actuant de dinamització econòmica del territori". "Sempre que no vulguem fer macro-projectes, que no crec que sigui el que ens convé, pot haver-hi suficient clientela que busca la tranquil·litat i la realitat del món rural", sosté Maria Àngels Miramunt, de l'onzena generació de Cal Miramunt, una casa d'agroturisme de Claret, un petit nucli al nord-est de la Segarra.



Balcó amb vistes a la casa d'agroturisme de Les Corts de Biosca

Tranquil·litat i autenticitat

Anna Maria Duocastella, de Les Corts de Biosca, va una mica més enllà: "No és complicat trobar l'equilibri si entenem que el que tenim entre mans no és només negoci i percentatges de creixement, sinó una responsabilitat sobre el manteniment del patrimoni rural i territorial, entès d'una manera solidària". Les Corts de Biosca va ser el 1993 la primera oferta d'agroturisme a la comarca del Bages. "Els que vivim en aquesta zona som pocs, però ens l'estimem molt, i això sol ja ens fa ser uns agents turístics singulars", afegix Duocastella, que creu que el visitant de la zona en valora especialment la tranquil·litat i l'autenticitat.

Territori de Masies té actualment 55 socis, dels quals 32 són socis de serveis. A part d'establiments de restauració i agroturisme, també n'hi ha d'altres sectors, que van des dels productors agraris locals als d'artesanía i disseny, passant pel parc de les olors de Claret, un col·lectiu de divulgació d'hàbits saludables o una petita empresa familiar de lloguer de bicis elèctriques. La resta de socis fins a completar la cinquantena llarga són de consum i col·laboradors.